

לפרשת וילך – תשע"ז

התשובה והשמחה

מתי טוכפלד

בשבת זו בולטים שני קווים סותרים לכאורה: תשובה ושמחה. זו שבת שובה, חלק מעשרת ימי תשובה. הרמב"ם אומר, שבעשרה ימים אלה התשובה והצעקה "יפה ביותר ומתקבלת היא מיד". על-אחת-כמה-וכמה השבת, שהיא שלמות הימים שלפניה ומברכת את הימים שאחריה, ודאי שבה מגיע עניין התשובה לשיא שלמותו. מצד שני, שבת היא יום של שמחה ותענוג. שמחה - כנאמר: "וביום שמחתכם אלו השבתות". תענוג - ככתוב: "וקראת לשבת עונג". מסביר הרבי מליובאוויטש שעניינה של שבת שובה, שבה מתחברים יחדיו שני הדברים: תשובה מצד אחד ועונג ושמחה מצד שני. חיבור זה נרמז גם בפרשת השבוע. הפרשה נקראת וילך. משמעותה של הליכה היא עזיבת המקום הנוכחי והתקדמות למקום אחר. זו תמציתה של התשובה: האדם עוזב את המצב שבו היה קודם לכן וצועד למציאות אחרת, חדשה, כפי שהרמב"ם מתאר, שבעל-תשובה צריך להרגיש כאילו הוא איש "אחר ואינו האיש שעשה אותן המעשים". אם-כן, 'וילך' זו עבודת התשובה. ומצד שני, בהמשך הפרשה מסופר שמה רבנו סיים לכתוב את ספר-התורה ומסר אותו לכוהנים וללוויים, ועם סיום כתיבת התורה ודאי הייתה שמחה גדולה - שמחת תורה. אם-כן, באותה פרשה מרומז גם עניין השמחה, ולא סתם שמחה, אלא שמחת תורה. וכאן נשאלת השאלה: איך אפשר לשלב את שתי התחושות המנוגדות (לכאורה) הללו? הרי התשובה, שבה האדם חוזר בו ממעשיו הבלתי-טובים, צריכה לגרום עצב ומרירות הנפש, ואיך אפשר להיות שרוי באותה שעה בשמחה גדולה? על כך מבואר, שדווקא התשובה, ובמיוחד זו של שבת שובה, חייבת להיות מתוך שמחה. ראשית, משום שהתשובה הינה חלק ממצוות התורה, וכל מצווה צריכה לקיים מתוך שמחה: "עבדו את ה' בשמחה". יתרה מזו, בתשובה יש לשמוח יותר, כי על-ידיה מתקנים ומשלימים את כל שאר המצוות. נוסף על כך, אין לך שמחה גדולה יותר משיבתו של יהודי אל אביו שבשמים. בספר התניא מובא על כך משל, מבן מלך שהיה שבוי, ויצא לחופשי אל בית אביו המלך, שאין שמחה גדולה מזו. כך, כשיהודי שב אל הקב"ה וחוזר לדבוק בו, מביא הדבר אושר ושמחה עד אין קץ. זו מהותה של שבת-שובה: התשובה בשבת זו היא במדרגה גבוהה מזו של שאר עשרת ימי תשובה. זו תשובה עליונה יותר, תשובה שבאה מתוך שמחה עצומה. בשבת זו מתעלה יהודי ומגיע לדבקות עצומה עם הקב"ה, ואז הוא גם שמח שמחה גדולה. ומשמחה זו באים לשמחה הגדולה ביותר, שגם היא קשורה ב'תשובה' - "קהל גדול ישובו הנה" - בגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.